

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ МДҲ НОРАСМИЙ САММИТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 28 декабрь куни Россия Президенти Владимир Путин ташаббуси билан Санкт-Петербург шаҳрида ўтказилган Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатлар раҳбарларининг норасмий учрашувида иштирок этди.

Саммитда Беларусь Президенти Александр Лукашенко, Озарбайжон Президенти Илҳом Алиев, Тожикистон Президенти Имомали Раҳмон, Туркменистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов, Қирғизистон Президенти Садир Жапаров, Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Қозоғистоннинг Биринчи Президенти — Элбоши Нурсултон Назарбоев, Арманистон Бош вазири Никол Пашинян ҳам иштирок этди.

Учрашувда жорий йилги ҳамкорлик якунлари сарҳисоб қилиниб, келгуси 2022 йилга мўлжалланган устувор вазифалар муҳокама қилинди. Минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Пандемия оқибатларини енгиб ўтиш ва эпидемиологик хавфсизликни таъминлашда яқин ҳамкорликни давом эттириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

МДҲни янада ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ҳақида сўз уритар экан, давлатимиз раҳбари асосий эътиборни учта: сиёсий, иқтисодий ва гуманитар соҳаларда ҳамкорликка қаратишни таклиф этди.

МДҲ маконида тўлақонли эркин савдо зонасини шакллантириш ва транспорт боғлиқлигини мустаҳкамлаш муҳим экани таъкидланди.

Иштирокчиларнинг эътибори глобал иқлим кун тартибини ҳисобга олган ҳолда барқарор “яшил” тараққиётга қаратилган миллий дастур

ва стратегияларни амалга ошириш борасида саъй-ҳаракатларни бирлаштириш зарурлигига қаратилди.

Озиқ-овқат хавфсизлигини мамлакатларимиз иқтисодиётларининг рақобатли устуниклари ва бир-бирини тўлдириб туришидан фойдаланган ҳолда таъминлаш масалаларини ҳал қилишга доир янги ёндашувлар ишлаб чиқиш долзарб экани қайд этилди.

Таъкидлаш жоизки, кейинги йилларда Ўзбекистон Ҳамдўстлик фаолиятидаги иштирокини фаоллаштирди. Мамлакатимиз 40 дан зиёд кўп томонлама битимни имзолади ва ташкилотнинг 23 та органига қўшилди. Ўтган йилда Ўзбекистон илк бор МДҲга раислик қилди.

2021 йилда Ўзбекистоннинг Ҳамдўстлик мамлакатлари билан товар айирбошлаши ўттиз фоиздан зиёдга ошди, қарийб мингта қўшма корхона ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбари сўзининг якунида Ўзбекистон МДҲ доирасида кенг қўламли ҳамкорликни ривожлантиришнинг қатъий тарафдори эканини яна бир бор тасдиқлади ҳамда саммит иштирокчилари ва улар орқали биродар халқларни яқинлашиб келаётган Янги йил байрами билан табриклади.

Шу билан Президент Шавкат Мирзиёевнинг Санкт-Петербург шаҳрига амалий ташрифи якунланди, давлатимиз раҳбари Тошкентга қайтиб келди.

Таҳлил

СЕНАТ ТАШАББУСИГА КўРА ЎТКАЗИЛГАН КўРИК-ТАНЛОВЛАР

гендер тенглик, хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва уларнинг истеъдодини тўла рўёбга чиқариш борасидаги саъй-ҳаракатларимизни янги bosқичга кўтаришга хизмат қилади

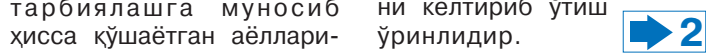
Сўнгги йилларда мамлакатимизда бошқа йўналишларда бўлгани каби хотин-қизлар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, улар ўз салоҳиятини тўла юзага чиқариши учун зарур шарт-шароит яратиш ва шу орқали опа-сингилларимизнинг ислохотлар жараёнидаги фаоллигини янада кучайтириш ҳамда аёллар тадбиркорлигини кенгайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Табиатан ишбилармон ва тежамкор хотин-қизлар нафақат тадбиркорликда, балки сиёсат, давлат бошқаруви ва умуман, барча жабҳада эркаклардан қолишмаслигини аллақачон исботлаб бўлган. Буни дунёнинг ривожланган давлатлари ва юртимиз мисолида ҳам кузатиш мумкин.

Хўш, бу йўналишдаги саъй-ҳаракатларимиз қандай самара берапти?

Бу саволга жавоб беришдан олдин давлатимиз раҳбарининг Президентлик лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталари қўшма мажлисидаги нутқидан бир иқтисосни келтирмоқчимиз. Унда шундай дейилади: “Ҳозирги вақтда хонадонларимизнинг фазлу фариштаси бўлган, фарзандларимизни баркамол инсонлар этиб тарбиялашга муносиб ҳисса қўшаётган аёллари-

миз барча ислохотларимизда фаол иштирок этмоқдалар”. Айни чоғда опа-сингилларимизнинг қанчалик фаоллигини қуйидаги рақамлар ҳам тасдиқлайди. Маълумотларга кўра бугунги кунда бошқарув лавозимларидаги шахслар ва тадбиркорларнинг учдан бир қисми аёллардир. Бу борадаги кўрсаткич сиёсий партияларда 44, Қонунчилик палатасида 32, Сенатда 25 ва маҳаллий Кенгашларда 31 фоизни ташкил этиши ҳам катта ютуқларимиздан саналади. Шу каби натижаларнинг халқаро эътирофи сифатида Ўзбекистон охириги икки йилда “Сиёсатдаги аёллар” жаҳон рейтингидан дунё парламентлари орасида 130-ўриндан 45-ўринга кўтарилиб, Top-50 талиқдан жой олганини катта мамнуният билан келтириш мумкин.

Бу жараёнларда барча давлат ва жамоат ташкилотлари қаторида Олий Мажлис Сенати ҳам фаол иштирок этиб келмоқда. Хусусан, парламентимиз юқори палатаси ташаббуси билан Гендер тенгликни таъминлаш комиссияси томонидан ташкил этилган ҳамда куни кеча тақдирлаш маросими юқори савияда ўтказилган “Йил аёли”, “Гендер тенглик фаоли”, “Нафосат” миллий кўрик-танловларини келтириб ўтиш ўринлидир.

Хушxabар

НОДИРБЕК АБДУСАТТОРОВ ШАХМАТ БўЙИЧА ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Польшанинг Варшава шаҳрида шахматнинг рапид ва блиц йўналишлари бўйича жаҳон чемпионатида ҳамюртимиз Нодирбек Абдусатторов рапид йўналишида голибликка эришди.

17 ёшли шахматчимиз мусобақа домида амалдаги жаҳон чемпиони Магнус Карлсен (Норвегия), кучли гроссмейстерлар саналган Фабиано Каруана (АҚШ), Левон Аронян (Арманистон), Радослав Войташек (Польша), Борис Гельфанд (Исроил)ни мағлуб

этди. Ян Непомняший, Александр Гришук, Владимир Федосеев (Россия), Гукеш Доммаражу (Ҳиндистон), Ян-Кшиштоф Дуда (Польша) билан дуранг ўйнади.

13 та партиядан сўнг Нодирбек Ян Непомняший, Магнус Карлсен ва

Фабиано Каруана билан бир хил — 9,5 очко тўплади. Қўшимча натижаларга кўра, голиб Абдусатторов ва Непомняший ўртасидаги тай-брекда аниқланадиган бўлди. Ҳал қилувчи баҳсда юртдошимиз галаба қозониб, жаҳон чемпионига айланди.

29-30 декабрь кунлари жаҳон чемпионати доирасида блиц йўналишида баҳслар бўлиб ўтади.

«Халқ сўзи».

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

МАМЛАКАТ РАВНАҚИ ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ БИЛАН КАФОЛАТЛАНАДИ

Юрт тараққиёти, жамият ривожини қонун устуворлиги билан кафолатланади. Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг кеча бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида ислохотларнинг ҳуқуқий асосини такомиллаштиришга оид бир қатор масалалар депутатлар томонидан атрофлича кўриб чиқилди ҳамда қизгин фикр-мулоҳазалар билдирилди.

ЕР АЖРАТИШДАГИ ШАФФОФЛИК, ЭКИН МАЙДОНЛАРИ МОНИТОРИНГИ

Қишлоқ хўжалигида рақамлаштиришга қай даражада эътибор қаратилмоқда?

Ўтган ҳафтада Президентимиз иштирокида икки тадбир — ер ҳисоби ва давлат кадастрларини шакллантириш, соҳага рақамли ахборот технологияларни жорий этиш масалалари юзасидан ййгилиш ҳамда ахборот-коммуникация технологиялари соҳасини ривожлантиришга оид лойиҳалар тақдироти бўлиб ўтди.

Тақдимот

Нимага бу тадбирларни эслаяпмиз? Чунки қуйида тафсилотини келтирмоқчи бўлган матбуот анжуманида келтирилган фикрлар айнан ўша тадбирларга боғлиқ. Гап шундаки, 21 декабрь куни бўлиб ўтган ййгилишда ерни асраб-авайлаш,

уни бошқариш, ундан самарали фойдаланиш, ер ажратишда замонавий услулари қўллаш ишлари таҳлил этилиб, танқидий фикрлар билдирилган бўлса, 24 декабрдаги тақдиротда ахборот технологиялари ҳар қандай соҳада қўлайлик яратиши қайд этилган эди.

Айтиш жоизки, Президентимизнинг 2020 йил 7 сентябрдаги “Ер ҳисоби ва

давлат кадастрларини юритиш тизimini тубдан такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида”ги Фармони ер муносабатларини тартибга солишдаги ишларни сифат жиҳатдан янги bosқичга кўтарди. Унга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ҳузурида Кадастр агентлиги ташкил этилди. Давлат кадастрлари объектларини хатловдан ўтказиш ва Миллий геоахборот тизимига киритиш вазифалари белгилаб берилди.

Шундай қилиб, Ўзбекистон тарихида илк бор қишлоқ хўжалиги ерлари хатловдан ўтказилишга киришилди.

Ерларнинг электрон хариталари яратилди. Илгари ҳисобга олинмаган кўчмас мулклар кадастр базасига киритилди. Қишлоқ хўжалиги ерларидан бошқа мақсадларда фойдаланилаётган ҳолатлар аниқланди.

Экин майдонларининг тоифасини аниқлаш ҳам бугунги куннинг долзарб масалаларида саналади. Буларнинг ечими эса, аввало, ернинг ҳисобини олишда, экинларни тўғри жойлаштириш ва ердан тўғри фойдаланишда. Бу ишларни тўғри ташкил қилишда эса рақамлаштиришнинг аҳамияти жуда катта.

Ёшларда дахлдорлик, шукроналик туйғуларини мустаҳкамлайди

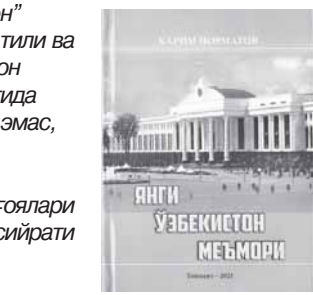
Бугунги кунда “Янги Ўзбекистон” тушунаси том маънода халқимиз тили ва дилидан мустаҳкам жой олди. Жаҳон минбарларида янги воқелик сифатида тез-тез жарангламоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Кейинги йилларда Президентимиз Шавкат Мирзиёев ҳаётбахш ташаббуслари, халқчил гоялари асосида Ўзбекистоннинг сурати сиёрати бутунлай янги қиёфага кирди.

Мутолаа

Юртимизда ҳаёт сифати яхшиланди. Тобора чирой очаётган шахару қишлоқларимизга монанд одамларнинг дунёқарши ҳам, турмуш тарзи ҳам ўзгарди. Мамлакатимиз дунёга юз очди. Бугун Ватанимизнинг жаҳон майдонидagi нуфузи тобора юксалиб бораётди.

Тарих фанлари доктори, профессор Карим Норматовнинг “Янги Ўзбекистон меъмори” китобида мамлакатимизда юз бераётган мана шу оламшумул янгиланишлар, уларнинг моҳи-яти ва аҳамияти ҳақида сўз беради. Сиёсий эссе жанридаги мазкур тўплам муқаддима, 3 та боб ва хулосадан иборат. Биринчи боб “Янги Ўзбекистон — халқчил ва инсонпарвар, адолатли давлат”, иккинчи боб “Ўзбек муъжизасидан инновацион гоялар сари — давр талаби”, учинчи боб “Инновацион ташаббуслар ва миллий гояни ривожлантириш зарурати” деб номланиб, уларда ангиланаётган Ўзбекистонда амалга оширилаётган туб ишловлар халқимизнинг руҳини кўтариб, барчани, айниқса, ёшларни улкан марралар сари бошлаётганига уруғ берилади.

Кейинги беш йилда Президент томонидан қабул қилинган уч мингдан ортиқ Фармон, қарор ва фармойишлар мазмун-мундариҳаси, моҳияти ва ҳаётий аҳамияти бу инсоннинг нақдлар давлат ва ҳа-мият бошқаруви концепцияси ҳамда халқроқ мусоабатлар соҳаларини изчил ва чуқур билишнинг яна бир бор намоён этди. Шу йиллар мобайнида Юрбошимиз янгиланаётган Ўзбекистоннинг обрў-эътиборини муносиб тарзда жаҳоннинг сиёсий саҳнасига олиб чиқди ва давлатлараро муносабатларнинг янги қирраларини кашф этишга муяссар бўлди. Китоёда дунё тан олган инновацион ташаббуслардан ўта муҳими ҳисобланган Ҳаракатлар стратегияси ҳа-мият ҳаётининг барча соҳалари учун “Йўл харитаси”га айланган, унинг асо-сида мамлакатимиздада ўтган беш йил давомида улкан ўзгаришлар содир бўлганини, жаҳон ҳамжаҳияти нигоҳида Ўзбе-

кис-тоннинг имижии ўзгариб, унинг инвестициявий жозибадорлиги охиби бораётганини ҳақида алоҳида тўхталинган. Ҳаракатлар стратегиясида бел-гиланган вазифалардан келиб чиқиб “Обод маҳалла”, “Ёшлар — келахатимиз”, “Беш муҳим ташаббус” каби дастурлар аҳлини янги-ча фикрлаш ва иш-лашга сафарбар этишда муҳим роль ўйнаётгани, ҳатто мамла-катнинг энг чекка ҳудудларида жойлашган, олис қишлоқларнинг ҳам меъморий қиёфаси тубдан янгиланиб, аҳолининг турмуш фаровонлиги юксалаётганилиги аниқ мисоллар асосида очиб берилган.

Ҳаракатлар стратегиясидаги бешта устувор йўналишдан бири баргиренглик, миллатлараро то-тувлик ва ҳамжиҳатлик ҳисоб-ланади. Бу тушунчалар халқи-миз маънавияти ҳамда мада-нияти, турмуш тарзининг ажрал-мас қисмидир. Юртимизда на-фақат иқтимоий-иқтисодий ёки сиёсий соҳаларни ривожланти-риш, балки заминимизда исти-қомат қилаётган турли миллат ва элат вакиллари ўртасида дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлаш, диний баг-иренглик таомилларини чуқур қарор топтиришга юксак дара-жада эътибор қаратиб келин-моқда. БМТ Бош Ассамблея-сининг ялпи мажлисида қабул қилинган “Маърифат ва диний багиренглик” резолюцияси мамлакатимизда умулминсоний қадриятлар нақадар улуғлани-шининг яна бир халқроқ эъти-рофи бўлди. Асарда ушбу та-рихий воқеликка ҳам эътибор қаратилади.

Ўйлаيمизки, ўқувчилар эсе-лар билан танишиб, Ўзбеки-стоннинг мутлақо янги қиёфаси-ни тўла тасаввур қилади. Улар-нинг мамлакатимизнинг энг янги тарихига оид билимлари бойийди, бугунги оламшумул ўзгаришларга дахлдорлик, шук-роналик, эзгу ишларга ҳайри-хоҳлик туйғулари янада юкса-лади.

Раҳбар ХОЛИҚОВА,
тарих фанлари доктори,
профессор.

МИНГЛАБ ХОНАДОНЛАРДА БАЙРАМ ҚУВОНЧИ

Президентимизнинг шу йил 21 декабрдаги “Аҳолининг кам таъминланган қатламларини қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий ҳимоясини янада кучайтиришнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига асосан Фарғона вилоятида ҳам минглаб оилаларга байрам қувончи кириб бормоқда.

Ғамхўрлик

Вилоятда “темир дафтар”га киритилган ва 18 ёшга тўлмаган фарзандлари бор, боқувчи-сини йўқотган ҳамда 18 ёшгача болалар учун ногиронлик нафа-қасини олувчи 44 минг 180 та оилга 800 минг сўмдан бир мар-талиқ моддий ёрдам тар-қатилмоқда.

— Халқимизнинг эзгу аъна-асига кўра, бир мар-талиқ моддий ёрдам пули кундалиқ зарурий озик-овқат маҳсулот-

лари, болаларга Янги йил совгалири билан би-рга қўшиб топирилмоқда, — дейди Тош-лоқ тумани ҳокими Абдуқаҳҳор Жўрабоев. — Шу тариқа туманимизда 438 та оила Янги йил байрамини ёрқин таассуротлар билан ўтказиши учун бошланган ҳайрли ишда қатнашаётгани-миздан маънунмиз.

Ботир МАДИЁРОВ
«Халқ сўзи».

КЕЛГУСИ ЙИЛДА ОИЛАВИЙ ТАДБИРКОРЛИК УЧУН 10 ТРИЛЛИОН СЎМ ЙЎНАЛТИРИЛАДИ

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик — иқтисодийётнинг устувор йўналиши. Шу боис сўнгги беш йилда мамлакатимизда тармоқ вакилларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 2 мингта яқин қонун, Фармон ва қарорлар амалгайшди жорий этилди. Натижада 114 та лицензия ҳамда ружсатнома бекор қилиниб, 33 та фаолият тури хабардор қилиш тартибига ўтказилди. Ружсатномаларни расмийлаштириш тартиблари соддалаштирилиб, муддатлари ўртача икки баваарга қисқартирилди. Ортиқча текширишлар, нақд пул, валюта ва хом ашё бўйича қўллаб чековларга барҳам берилди.

Ислохот

Бундай қулайлик ва имкониятлар нати-жасида янги субъектлар кескин қўпайиб, ав-валдан ишлаётганлари эса фаолиятини кен-гайтирмоқда. Тадбиркорлар сони қарийб уч баваар охиб, кўп ишбилармонлар ўз биз-несини бутун мамлакат миқёсида кенгай-тирди. Натижада минглаб иш ўринлари яра-тилиб, нуфузли йирик компанияларга ай-ланди. Ички ва ташқи бозорда ўз нуфузи ва брендига эга тадбиркорлар синфи шакллана бошлади.

Барака — ҳаракатда. Фаровон турмуш,

бекаму кўст ҳаёт учун ҳам интилиш зарур. Давлатнинг вазифаси эса ана шу ҳаракат-ларни эркин амалга ошириш учун шароит ва имкониятларни яратиб беришдан иборат.

Шу йил 20 декабрь куни қабул қилинган “Оилавий тадбиркорлиқни ривожлантириш ва аҳолининг даромад манбаини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Президент қарори тадбиркорликка бел бо-лаганлар учун янада кўпроқ ва қулай ша-роитлар яратишда муҳим аҳамият касб эта-

ХУСУСИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИХАСИ

Ўзбекистон иқтисодиётини ўзгартириш йўлидаги салмоқли қадамдир

Сарлавҳа бир оз чўзилиб кетгандек, лекин назаримизда, шунга арзийди. Чунки янги лойиҳа устидаги ишлар бир неча ой давом этди ва жараён ҳозир ақуний босқичда. Гап шундаки, Ўзбекистонда “Хусусийлаштириш тўғрисида”ги амалдаги Қонун 1991 йилда қабул қилинган эди. Бу вақт ичида унга ўнлаб ўзгартришлар киритилишига қарамай, эскирган ҳужжатга айланди. Зотан, Ўзбекистонда хусусийлаштириш ўттиз йилдан буён ҳар хил суръатда давом этмоқда. Ўз навбатида, буни турлича баҳолаш мумкин. Бироқ айни пайтда янги Ўзбекистон сиёсий таомилли хусусийлаштириш соҳасида ҳам ўзгаришлар қилиш имконини бераётгани эътиборга молик.

Нуктаи назар

Хусусийлаштириш мулкка эгаллик ҳуқуқини давлатдан хусусий секторга (одатда, ҳақ эвазига) ўтказиш жараё-нидир. Хусусийлаштиришдан кейин мулкка эгаллик қилиш юзасидан келгу-сида низолар келиб чиқмаслиги учун жараёнинг ўзи мустаҳкам ва шафдоф ҳуқуқий асосга эга бўлиши керак. Бошқа мамлакатлар тажрибаси шунни кўрсата-дики, бунда иккита йўналишни тартибга солиш мақсадга мувофиқ. Бу — давлат активларини бошқариш таомиллари ва давлат активларини хусусийлаштириш таомиллари.

Биринчи қоида қайси активлар (кор-хоналар, қўчмас мулк, муассасалар) дав-лат тасарруфига қолиши, улардан фой-даланиш тартиблари қандай бўлиши, давлат активларини қай тарзда бошқа-риш ва назорат қилиш қарақлигини бел-гиллаш лозим. Иккинчиси, хусусийлаш-тириш тушунчасини, уни йўлга қўйиш таомилларини асосларини, қонун бил-лан ружсат этилган усулларни, давлат муассасаларини хусусийлаштириш учун жавобгарлиқни ва эришилган битим-ларнинг бажарилиши устидан назорат-ни белгиллаш. Яъни давлат активларини ҳисомий шахсларга сотиш шартнома-ларини белгиллаш.

Шулардан келиб чиқиб, қуйида “Ху-сусийлаштириш тўғрисида”ги янги қонун лойиҳасида келтирилган бир қанча му-ҳим масалалар ҳақида фикр юритмоқ-чимиз.

Асосий мезонлар

Амалдаги қонун ҳақида сўз юритил-ганда, танқидчилар унда хусусийлаш-тиришга оид аниқ-равшан механизмлар мавжуд эмаслигига уруғ беради. Қарор қабул қилиш билан боғлиқ функция-ларнинг турли давлат органлари ўрта-сида тарқалиб кетганлиги ва давлат ак-тивларини хусусийлаштириш бўйича шафдоф дастур мавжуд эмаслиги ҳам тез-тез тилга олинар эди. Шунингдек, Ўзбекистонда хусусийлаштиришга ким масъул эканини аниқлаш қийинлиги таъ-кидланган. Ўзбекистонда хусусийлаш-тиришнинг тарқоқ модели, турли дара-жадаги қўмиталар фаолиятига асослан-ган коллегиал жавобгарлик, чексиз “тас-диқлашлару, мувофиқлаштиришлар”дан иборат мураккаб бюрократик тартиб-қоидалар ва унга масъул давлат орга-нининг мавжуд эмаслиги...

Умуман, хусусийлаштириш бўйича ақ-борот қатъилиги, унинг тартиб-таомил-ларида шафдофлиқ йўқлиги, давлат ак-тивларини сотиб олиш бўйича энг мақ-бул таклифни танлашда рақобат тамо-йили қўлланилмаслиги — буларнинг барчаси ҳаққоний танқидлар.

Янги қонун лойиҳасини таҳлил қилиб, шундай хулосага келиш мумкинки, бун-дай қамчилиқларнинг барчаси бартар-даф этилиб, янги нормалар билан ал-маштирилиб, “Биз эски қонунга ўзгар-тириш киритмаймиз, хусусийлаштириш тўғрисидаги мутлақо янги қонунни тақ-дим этамиз”, деган принцип асосида иш олиб борилади. Янги қонуннинг қабул қилиниши билан эски қонун ўз қучини йўқотлади.

Биринчидан, қонун лойиҳасида Дав-

лат активларини бошқариш агентлиги хусусийлаштиришга масъул ваколатли давлат органи сифатида белгиланди.

Иккинчидан, қонун лойиҳасида Олий Мажлисга ўтган йил давомида хусусий-лаштириш режалари қандай бажарили-гани тўғрисида ҳисобот ва жорий мо-лиявий йил учун хусусийлаштириш ре-жасини тақдим этиш мажбурияти киритилган.

Учинчидан, лойиҳа хусусийлаштириш жараёнидаги таалуқли ягона тартиб-қоидаларни ўзида жамлаган, яъни хусу-сийлаштириш фаолияти қуйдаги прин-циплар асосида амалга оширилиши шарт: шафдофлик, очиклик, манфаат-дор томонлар учун ақборотдан тенг фой-даланиш имконияти, ҳарид бўйича тақ-лифларни рақобат талаблари асосида баҳолаш, хусусийлаштириш жараёнининг ҳар бир босқичида маълумият томони-дан қабул қилинадиган қарорлар тўғри-сида ақборот бериш мажбурияти.

Янгиликлар нималардан иборат?

Қонун лойиҳасида хусусийлаштириш жараёнининг муваффақияти учун рецетт мавжуд эмас. Чунки дунёда иқтисодий муваффақиятни қафолатлайдиган ху-сусийлаштиришга оид қонуннинг ўзи йўқ. Шунга қарамай, хусусийлаштиришнинг муваффақияти, шубҳасиз, бир нента омилиларга боғлиқ. Қабул қилинаётган қонунларнинг сифати, давлат томони-дан хусусий сектор учун яратилган ша-роитлар, хусусийлаштирилаётган актив-ларнинг табиати (иқтисодий ҳолати), ху-сусийлаштиришга масъул мансабдор шахсларнинг профессионаллиги, жараёндаги жалб этилган ташкилотлар (консалтинг фирмалари)нинг тажриба-си, жараёнинг жамоатчилик томони-дан қўллаб-қувватланиши шулар жумласидан.

Албатта, хусусийлаштирилган кор-хоналарнинг фаолияти ва уларга раҳбар-лик қиладиганларнинг роли ҳам муҳим. Агар давлат корхоналари раҳбарлари ўз корхоналарини ривожлантирмоқчи бўлса, яъни маҳсулотларни ўзлаштириш-да фаолият кўрсатса, бошқарув сисба-тини оптималлаштириш ҳақида қайғур-са у ҳолда хусусийлаштириш муваффа-қиятини кеңиши эҳтимоли юқори бўлади. Бюрократлар томонидан ҳар хил қроғ-озилиқлар, чалқаш маслаҳатлашувлар, алоқаси йўқ қўмиталарнинг қарорлари-ни жамлаш орқали амалга оширилади-ган хусусийлаштириш одатда муваффа-қиятсизликка учрайди. Бинобарин, ху-сусийлаштириш жараёни ўзига хос ин-вестиция лойиҳаси бўлиб, бунда бел-гиланган вазифаларни амалга ошириш юзасидан аниқ-равшан режага эга қатъитли раҳбар талаб этилади. Раҳбар қарор қабул қила билиши ва мазкур қарорлар учун жавобгарлиқни ўз зиммасига олиши керак.

Янги қонун лойиҳаси бир қанча ма-салаларни қамраб олади. Аввало, дав-лат активларини хусусийлаштириш жа-раёнини бошлаш ва амалга ошириш учун умумий шарт-шароитларни яратиш. Хусусийлаштириш объекти сифатида

давлат активларининг турли шакллари-ни санаб ўтиш мумкин, масалан, дав-лат кўчмас мулки, давлатга тегишли улушлар ёки давлат корхоналари...

Лойиҳа хусусийлаштириш объекти аниқланган пайтдан бошлаб, объектни сотувга тайёрлаш, хусусийлаштириш усу-лини белгиллаш, ҳаридорни танлаш, ху-сусийлаштириш тўғрисидаги битимнинг зарурий қоидаларини ҳамда шартнома шартларининг бажарилишини назорат қилиш тартибларини баён этишгача бўлган барча босқични қамраб олади. Қонунда ҳар қандай хусусийлаштириш жараёнининг барча босқичларига қўлла-нилиши шарт бўлган универсал тамо-йиллар киритилган. Хусусийлаштириш — очик, шафдоф, барча иштирокчилар учун тенг имкониятлар яратилган, рақобат асосида ўтказиладиган ва хусусийлаш-тириш лойиҳасининг кейинги босқичлари натижалари тўғрисида жамоатчиликка маълумот бериш шарт қилиб қўйилган жараён бўлиши керак. Хусусийлаштириш тартиб-таомиллари коррумпция ҳатти-ҳаракатлар учун хавфни бартараф этиш-га қаратилган бўлиши лозим. Ҳар қан-дай ҳолатда ҳам давлат мулкига эгаллик ҳуқуқини ўтказиши (бериш) ушбу қонун талабларига мувофиқ амалга ошири-лиши керак. Ушбу қонунга мувофиқ бўлма-ган ҳолат юз берса, демак мулк ҳуқуқини ўтказиш қонуний эмас.

Қонун меъёрий ҳужжатларни тартиб-га солади. У хусусийлаштиришга масъ-ул бўлган давлат органларини белги-лайди. Қонунда кўрсатилганидек, Ўзбе-кистонда хусусийлаштириш бўйича маъсул орган Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳисобланади ва айрим ҳолларда, масалан, давлат учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган объект-лар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қарорлар қабул қилинади.

Қонун лойиҳасида Ўзбекистонда дав-лат активларини сотишда қўлланилиши мумкин бўлган қонуний усуллар рўйха-ти алоҳида бобда келтирилган. Ху-сусийлаштиришда, бошқа мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиб, иккита усул қўлланилади: билвосита ва бевосита (тўғридан-тўғри).

Билвосита хусусийлаштириш — дав-лат корхонасини ягона акциядори бўлган компанияга айлантириб, кейинчалик унинг акцияларини қимомоди савдоси, танлов, оммавий тақлиф ёки қонун ҳу-кжатларида ружсат этилган бошқа усул-лар орқали сотиш. Ақциялар давлат но-мидан ваколатли орган тарафидан, бу ўринда Давлатиқ агентлиги томонидан сотилади.

Бевосита хусусийлаштириш — таъ-сис органи томонидан давлат корхона-сининг барча моддий ва номоддий ак-тивларини давлат корхонасини тижорат-лаштирмаган ҳолда топириши.

Қонун лойиҳасида хусусийлаштириш усулларида оид иккита боб мавжуд. Учинчи бобда ҳозиргача қўлланилган қимомоди савдоси, танлов, тўғридан-тўғри музокаралар ёки фонд биржаси орқали сотиш каби усуллар санаб ўтил-ган. Мазкур рўйхат “оммавий тақлиф асосидаги музокаралар” билан тўлиди-рилди. Ушбу усул қўллана ўрта ва йирик компанияларни хусусийлаштиришда қўлланилади, бунда назорат пакетлари стратегик инвесторларга сотилади.

давлат активларининг турли шакллари-ни санаб ўтиш мумкин, масалан, дав-лат кўчмас мулки, давлатга тегишли улушлар ёки давлат корхоналари...

Лойиҳа хусусийлаштириш объекти аниқланган пайтдан бошлаб, объектни сотувга тайёрлаш, хусусийлаштириш усу-лини белгиллаш, ҳаридорни танлаш, ху-сусийлаштириш тўғрисидаги битимнинг зарурий қоидаларини ҳамда шартнома шартларининг бажарилишини назорат қилиш тартибларини баён этишгача бўлган барча босқични қамраб олади. Қонунда ҳар қандай хусусийлаштириш жараёнининг барча босқичларига қўлла-нилиши шарт бўлган универсал тамо-йиллар киритилган. Хусусийлаштириш — очик, шафдоф, барча иштирокчилар учун тенг имкониятлар яратилган, рақобат асосида ўтказиладиган ва хусусийлаш-тириш лойиҳасининг кейинги босқичлари натижалари тўғрисида жамоатчиликка маълумот бериш шарт қилиб қўйилган жараён бўлиши керак. Хусусийлаштириш тартиб-таомиллари коррумпция ҳатти-ҳаракатлар учун хавфни бартараф этиш-га қаратилган бўлиши лозим. Ҳар қан-дай ҳолатда ҳам давлат мулкига эгаллик ҳуқуқини ўтказиши (бериш) ушбу қонун талабларига мувофиқ амалга ошири-лиши керак. Ушбу қонунга мувофиқ бўлма-ган ҳолат юз берса, демак мулк ҳуқуқини ўтказиш қонуний эмас.

Қонун меъёрий ҳужжатларни тартиб-га солади. У хусусийлаштиришга масъ-ул бўлган давлат органларини белги-лайди. Қонунда кўрсатилганидек, Ўзбе-кистонда хусусийлаштириш бўйича маъсул орган Давлат активларини бошқариш агентлиги ҳисобланади ва айрим ҳолларда, масалан, давлат учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган объект-лар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қарорлар қабул қилинади.

Қонун лойиҳасида Ўзбекистонда дав-лат активларини сотишда қўлланилиши мумкин бўлган қонуний усуллар рўйха-ти алоҳида бобда келтирилган. Ху-сусийлаштиришда, бошқа мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиб, иккита усул қўлланилади: билвосита ва бевосита (тўғридан-тўғри).

Билвосита хусусийлаштириш — дав-лат корхонасини ягона акциядори бўлган компанияга айлантириб, кейинчалик унинг акцияларини қимомоди савдоси, танлов, оммавий тақлиф ёки қонун ҳу-кжатларида ружсат этилган бошқа усул-лар орқали сотиш. Ақциялар давлат но-мидан ваколатли орган тарафидан, бу ўринда Давлатиқ агентлиги томонидан сотилади.

Бевосита хусусийлаштириш — таъ-сис органи томонидан давлат корхона-сининг барча моддий ва номоддий ак-тивларини давлат корхонасини тижорат-лаштирмаган ҳолда топириши.

Қонун лойиҳасида хусусийлаштириш усулларида оид иккита боб мавжуд. Учинчи бобда ҳозиргача қўлланилган қимомоди савдоси, танлов, тўғридан-тўғри музокаралар ёки фонд биржаси орқали сотиш каби усуллар санаб ўтил-ган. Мазкур рўйхат “оммавий тақлиф асосидаги музокаралар” билан тўлиди-рилди. Ушбу усул қўллана ўрта ва йирик компанияларни хусусийлаштиришда қўлланилади, бунда назорат пакетлари стратегик инвесторларга сотилади.

Музокаралар учун ариза топширган субъектларга компания билан танишлш ва корхона ҳужжатларини кўриб чиқиш ҳуқуқи берилади. Бундай усул компания-нинг келажаги учун янги концепция, янги бизнес-модель яратиш, экологик, те-хнологик ва маҳсулот модернизацияси-ни ишлаб чиқиш ҳамда Сотувчи хусу-сийлаштиришдан кейин қўзлаган бошқа мақсадларга эришиш имконини бера-ди. Рақобат шароитида потенциал да-вогарлар билан музокаралар олиб бо-риш яқунда энг мақбул хусусийлаш-тириш шартномасини тузиш имконини яратади. Бундай усул қўлланилганда, шафдофлик, очиклик, иштирокчилар учун хусусийлаштириш жараёналарини куза-тиб бориш каби барча зарур шарт-шароитлар таъминланади.

Мазкур усул бутун дунё бўйлаб ху-сусийлаштириш жараёналарида кенг қўлланилади. Бу инвесторларга яхши маълум бўлган стандарт хусусийлаш-тириш тартиби. Айнан мана шунга ўхшаш таомиллар асосида жорий йил-да “Coca-Cola Ichimligi Uzbekiston” МФЖ давлат акциялари сотувга чиқарилди ва таъкидлаш жоизки, бу давлат ва ком-пания нуктаи назаридан муваффақият-ли амалга оширилди.

Шунингдек, Европа тиклиши ва та-раққиёт банки томонидан ушбу рўйхат-га “конструктив мулоқот” таомиллари-га асосланган усулни қўйиш бўйича қўзғалдириш тақлиф берилган. Айни пайтда конструктив мулоқот усулини тавсиф-ловчи ҳужжат устида иш олиб бори-лмоқда.

Ўзбекистондаги хусусийлаштириш жараёналарини баҳолаган молиявий ва консалтинг ташкилотлари тадиқотлари-да икки усул қаттиқ танқид қилинган эди. Булар — “бир сўм” қийматда сотиш ва тўғридан-тўғри музокаралар.

Ташқи экспертларнинг фикрига кўра, иккала усул ҳам мавҳум ва иккисиди ҳам рақобат таъминланмаган; давлат активлари нотўғри ва ҳатто адолатсиз нархларда, коррупцияга шубҳа уйғота-диган тарзда сотилган. Бу Ўзбекистон-да хусусийлаштириш жараёнининг боришини баҳоловчи доираларда кенг тарқалган фикр эди.

“Бир сўм” қийматда сотиш усули янги қонунга киритилмади. Тўғридан-тўғри музокаралар усулидан фойдаланишга

Хусусийлаштириш тўғрисидаги янги қонуннинг қабул қилиниши Ўзбекистон расмийларининг давлат ва иқтисодиётни ислох қилиш ҳақидаги баёнотларига жиддий ёндашаётганлари ҳақида ташқи дунёга қийм сигнал беради. Пирова-рларда маълумиятлар, бозор ҳам жараёнини очик, шафдоф, инвесторлар учун тушунарли ҳуқуқий стандартлар асосида амалга ошириш воситасига эга бўла-ди. Қонун хусусийлаштиришга амалга ошириш ва жадаллаштириш учун қўли стимул вазифасини бажариши мумкин. Ва хусусийлаштиришнинг муваффақия-ти, юқорида айтганимиздек, фақат қонун билан белгиланади. У кўп босқичли жараёндир. Бу жараён давлатнинг саноат сисёати, монополияга қарши чора-тадбирлар, хусусий мулкни ҳимоя қилиш қафолатлари ва энг муҳими, мулкчи-лик шакли ва келиб чиқишдан қатъи назар, барча тадбиркорларга бизнес учун тенг шароит яратиш сисёатидан иборатдир.

Беспаев КАЧМАРЕК,
Давлат активларини бошқарув агентлиги директорининг маслаҳатчиси.

эса фақат учта ҳолатда ружсат берил-ган: хусусийлаштириш учун мўлжаллан-ган давлат мулкни ижарага олувчи бил-лан музокаралар олиб бориш; акция-дорлик жамиятидаги давлат улушлари-ни қонунчилик таомилларига мувофиқ ушбу жамият акциядорларига сотиш; Ва-зирлар Маҳмадасининг розилиги билан акциядорлик жамиятларининг 25 фоиз-гача бўлган миноритар давлат улушла-рини сотиш.

Давлатдан сотиб олинган мол-мулк ҳақини қандай тўлаймиз?

Очик айтиш мумкинки, хусусийлаш-тириш турли фирибгарларни, ҳатто про-фессинал жиноятчиларни ҳам ўзига тортади. Тажрибада ўзим ҳам бир неча марта ишонсиз ва инсофсиз инвес-торлар билан тўқнаш келганман. Бун-дай ҳолатлар Ўзбекистонда ҳам бўли-ши мумкин.

Қонунда ишонсиз шахсларнинг ху-сусийлаштиришда иштирок этишининг олдини олишга оид бир қанча меха-низм олишга жорий этилган. Биринчи меха-низм — шафдофлик, очиклик, хусусий-лаштирилаётган объект тўғрисидаги маълумотлардан тенг фойдаланиш им-конияти ҳамда хусусийлаштириш лойи-ҳасининг кейинги босқичлари натижа-лари тўғрисида омма олдида ҳисобот бериш мажбурияти.

IPOTEKA BANK

Yangi yilingiz muborak bo'lsin!

«Ipoteka-bank» ATIB jamoasi barcha yurtdoshlarimizni yaqinlashib kelayotgan 2022-yil bilan samimiy qutlaydi. Yangi yil oilangizga qut-baraka, to'kin dasturxon, mustahkam sog'liq, tinchlik-xotirjamlik, baxt-saodat olib kelsin!

2022

QISHLOQQURILISHBANK

"Qishloq qurilish bank" ATB jamoasi barcha yurtdoshlarimizni kirib kelayotgan Yangi 2022-yil bilan samimiy muborakbod etadi.
Yangi yil bayramingiz qutlug' bo'lsin!

YANGI YILDA YANGI UYGA EGA BO'LING!

- Kredit muddati – 20 yilgacha;
- Yillik foiz stavkasi – 17%
- Imtiyozli davr – 6 oy (mijoz talabiga ko'ra);
- Boshlang'ich to'lov – 15%

"QISHLOQ QURILISH BANK" – "FAROVON HAYOTINGIZ XIZMATIDA"

www.qqb.uz t.me/qqbank (78) 150 00 55 1254

Xizmatlar litsenziyalangan.

fido-biznes

"FIDO-BIZNES" kompaniyasi
Сиз, азиз ҳамюртларимиз,
ҳамкорларимиз ва ҳамкасбларимизни
Янги — 2022 йил билан самимий
муборакбод этади!

Янги йилда барчангизга сиҳат-саломатлик ва
фаровонлик тилаймиз!
Янги йил барчамиз учун тинчлик ва тотувлик,
омад ҳамда бахт йили бўлсин!

«Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки»

акциядорлик жамияти
акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш тўғрисидаги хабар

Жамиятнинг номи: «Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки» акциядорлик жамияти.

Жойлашган жойи: 100084, Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Амир Темур шоҳқўчаси, 101-уй.

Электрон почта манзиллари: info@nbu.uz, webmaster@nbu.uz

Умумий йиғилиш ўтказиш санаси ва манзили: 2022 йил 17 январь, соат 10.00. Тошкент шаҳри, Амир Темур шоҳқўчаси, 101-уй.

Акциядорларнинг реестри шакллантириладиган сана: 2022 йил 11 январь.

Кун тартибига киритилган масалалар:

1. «Ўзмилийбанк» АЖнинг 2020 йил учун соф фойдасини тақсимлаш;
2. 2021 йил якуни бўйича режалаштирилган соф фойдани тўлиқ Банк капиталини оширишга йўналтириш;
3. Қўшимча акциялар чиқариш тўғрисидаги қарорни тасдиқлаш;
4. «Ўзмилийбанк» АЖ устав капиталини ошириш ва Банк Уставига тегишли ўзгартиришлар киритиш тўғрисида;
5. «Ўзмилийбанк» АЖ 2021 йил якунлари бўйича МҲХСга мувофиқ тайёрланган жамланма молиявий ҳисоботининг мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш тўғрисида;
6. Банк Кузатув кенгаши аъзолари ва Ўзбекистон Республикаси норезиденти бўлган мустақил аъзоларига мукофот тўловларининг миқдорларини белгилаш.

Акциядорларни ахборот (материаллари) билан таништириш: банк сайти, хат ва электрон хат орқали.

Халқ сўзи Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1248. 28 151 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юзлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Ўқонлар 71-232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг отказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:

100000,

Тошкент шаҳри,

Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Д. Улуғмуродов.

Мусахҳиҳ — С. Исмолов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 04.45 Топширилди — 05.30 1 2 3 4 5 6